

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-98/2014-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Ljiljane Karlovčan-Đurović predsjednice vijeća, Borisa Markovića, Ante Galića, Sanje Štefan i Blanše Turić, članovi vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Tatjane Ilić, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutom po zahtjevu M. S. iz P., na sjednici održanoj 30. lipnja 2015.,

p r e s u d i o j e

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Podnositelj zahtjeva je Ustavnom sudu Republike Hrvatske dana 3. ožujka 2011. godine podnio prijedlog za ocjenu ustavnosti i zakonitosti članka 12. Kodeksa strukovne etike hrvatskih arhitekata i inženjera u graditeljstvu ("Narodne novine" 40/99.) odnosno članka 12. Kodeksa strukovne etike ovlaštenih arhitekata ("Narodne novine" 93/10.) i to temeljem odredbe članka 38. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine" 49/02.-pročišćeni tekst).

Rješenjem Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-II-1236/2011 navedeni predmet je ustupljen na nadležno rješavanje ovome Sudu. Kako se radilo o zahtjevu za ocjenu dva opća akta, ovaj Sud je predmet ocjene zakonitosti članka 12. Kodeksa strukovne etike hrvatskih arhitekata i inženjera u graditeljstvu ("Narodne novine" 40/99.) zaprimio pod brojem: Usoz-142/12, te je postupak u tom predmetu obustavio rješenjem ovoga Suda Usoz-142/12-7 od 27. veljače 2015., a predmet ocjene zakonitosti članka 12. Kodeksa strukovne etike ovlaštenih arhitekata ("Narodne novine" 93/10.) zaprimio je pod brojem: Usoz-98/14. Ocjena zakonitosti navedenog članka 12. Kodeksa strukovne etike ovlaštenih arhitekata je predmet ovog postupka.

Dopisom Suda od 28. listopada 2014. godine odgovarajućom primjedbom odredbe članka 32. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj: 20/10., 143/12. i 152/14.) pozvana je Hrvatska komora arhitekata da se izjasni o navedenom zahtjevu.

Predsjednik Hrvatske komore arhitekata zastupan po odvjetničkom društvu T. M. i partneri iz Z., V. 95, navodi da je pretpostavka za podnošenje zahtjeva za ocjenu zakonitosti općeg akta postojanje pojedinačne odluke javnopravnog tijela koja se temelji na općem aktu te da se zahtjev podnosi u roku od 30 dana od dana dostave tog akta. Napominje kako Komora nije donijela niti

jedan pojedinačni akt temeljem Kodeksa strukovne etike, a posebno ne temeljem osporenog članka, a kojim pojedinačnim aktom bi bilo povrijeđeno neko pravo podnositelja zahtjeva, stoga predlaže da se zahtjev odbaci kao nedopušten, budući da ga je podnijela neovlaštena osoba. Ukoliko se zahtjev ne odbaci navodi da se Kodeksom strukovne etike utvrđuju načela i pravila ponašanja kojim su se radi očuvanja dostojanstva i ugleda arhitektonske struke dužni pridržavati ovlašteni arhitekt. Navodi da Kodeksom strukovne etike nisu propisane nikakve sankcije protiv osoba koji se ne pridržavaju odredaba Kodeksa. Ističu da se člankom 12. Kodeksa strukovne etike određuje dužnost ovlaštenih arhitekata da prilikom obavljanja arhitektonskih poslova djeluju nepristrano. Slijedom navedenog, pobijanim člankom 12. Kodeksa strukovne etike propisuju se samo pravila ponašanja kojima se traži od ovlaštenih arhitekata da prilikom obavljanja arhitektonskih poslova djeluju nepristrano a ni na koji način se ne regulira tko bi mogao obavljati djelatnost građenja. Napominje se kako je navedeno regulirano Zakonom o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnosti u prostornom uređenju i gradnji.

Podnositelj zahtjeva u svom zahtjevu ne navodi niti jedan zakon, već se samo pozivaju na odredbe članka 49. stavka 2., 50. stavka 2. 55. te članka 4. Ustava Republike Hrvatske, smatrajući da je navedena odredba članka 12. Kodeksa u nesuglasju s navedenim ustavnim odredbama.

Zahtjev nije osnovan.

Kodeks strukovne etike ovlaštenih arhitekata donesen je na temelju članka 91. stavak 1. podstavak 1. i članak 101. stavak 2. Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji ("Narodne novine" 152/08.) te članka 38. stavak 2. podstavka 1. Statuta Hrvatske komore arhitekata ("Narodne novine" 64/09.) uz prethodno mišljenje Ministarstva i drugih komora na sjednici Skupštine Hrvatske komore arhitekata održanoj dana 12. svibnja 2010. godine, te je objavljen u Narodnim novinama broj 93/2010. od 28. srpnja 2010. godine.

Članak 12. osporenog Kodeksa glasi:

(1.) Ovlašteni arhitekti dužni su obavljati svoje profesionalne zadatke bez utjecaja na druge poslovne interese i moraju izbjeći poslove koji bi mogli utjecati na njihovo nepristrano djelovanje u struci.

(2.) Ovlašteni arhitekti ne smiju obavljati poslove izvođenja građevinskih ili drugih radova i trgovine.

(3.) Ovlašteni arhitekti ne smiju povrijediti odredbe stavka 1. i 2. ovog članka neposredno i posredno, putem drugih osoba, članova obitelji i slično.

(4.) Ovlašteni arhitekti ne smiju se profesionalno baviti organiziranjem financiranja, koje nije u vezi sa njihovom djelatnošću izrade projekata. Djelatnost u smislu posredovanja i poslovno povezivanje s posrednicima nije dozvoljeno.

(5.) Ovlašteni arhitekti ne smiju uvjetovati dobivanje posla prodajom nekretnina, dobivanjem zajma, suglasnosti ili administrativnih akata, poslovnim aranžmanima ili drugim pogodnostima.

(6.) Ovlašteni arhitekti ne smiju tražiti niti uzimati provizije.

Mjerodavne odredbe za ocjenu zakonitosti osporenih odredaba Odluke su članak 91. stavak 1. podstavak 1. i članak 101. Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji ("Narodne novine" 152/08. 124/09., 49/11. i 25/13.) te članak 38. stavak 2. podstavak 1. Statuta Hrvatske komore arhitekata ("Narodne novine" 64/09.).

Prema odredbi članka 91. stavka 1. podstavka 1. Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji propisano je da Skupština Komore donosi Statut Komore i druge opće akte određene ovim Zakonom i Statutom Komore. Odredbom članka 101. istog Zakona propisano je da se Kodeksom strukovne etike utvrđuje skup načela i pravila kojih su se članovi dužni pridržavati pri obavljanju poslova. Kodeks strukovne etike donosi

Skupština komore uz prethodno mišljenje Ministarstva i drugih komora. Ako Ministarstvo, odnosno Komora ne da mišljenje iz stavka 2. ovog članka u roku od 60 dana od kada je zaprimilo nacrt Kodeksa smatra se da je mišljenje dano. Kodeks strukovne etike objavljuje se u „Narodnim novinama“.

Odredbom članka 38. stavka 2. podstavka 1. Statuta Hrvatske komore arhitekata ("Narodne novine" 64/09.) propisano je da Skupština Komore između ostalog donosi i Kodeks strukovne etike.

S obzirom na navedeno, kako je navedeni Kodeks strukovne etike donesen sukladno Zakonu o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji i to od nadležnog tijela s prethodno pribavljenim mišljenjem Ministarstva i drugih komora te sukladno Statutu Hrvatske komore arhitekata prema ocjeni ovoga Suda odredba članka 12. kojom se utvrđuju načela i pravila ponašanja kojih su se radi očuvanja dostojanstva i ugleda arhitektonske struke dužni pridržavati ovlašteni arhitekti, nije u nesuglasju sa Zakonom i Statutom na temelju kojih je i donesena. Naime, članak 12. Kodeksa strukovne etike arhitekata propisuje samo pravila ponašanja kojima se traži od ovlaštenih arhitekata da prilikom obavljanja arhitektonskih poslova djeluju nepristrano, a ni na koji način se ne regulira tko bi mogao obavljati djelatnost građenja, navedeno je regulirano Zakonom o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji. Dakle, radi se o općim pravilima ponašanja sadržanim u Kodeksu strukovne etike, a ne o reguliranju tko može obavljati djelatnost građenja.

Što se tiče djela očitovanja u kojem je navedeno da je zahtjev za ocjenu zakonitosti članka 12. Kodeksa strukovne etike u cijelosti nedopušten te prijedloga da ga je trebalo odbaciti, kao podnesenog od neovlaštene osobe, valja istaći da je navedeni zahtjev ustupljen ovome Sudu na nadležno rješavanje rješenjem Ustavnog suda broj: U-II-1236/2011 od 5. ožujka 2012., a da su sukladno odredbi članka 31. stavak 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu odluke i rješenja Ustavnog suda obvezne i dužni su ih poštivati svaka fizička i pravna osoba, pa je stoga Sud bio dužan meritorno postupiti po zahtjevu podnositelja.

Kako je Sud ocijenio da su osporene odredbe članka 12. Kodeksa zakonite i to u odnosu na Zakon i Statut na temelju kojih su donesene, trebalo je odgovarajućom primjenom odredbe članka 57. stavak 1. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine" 20/10., 143/12. i 152/14.) zahtjev odbiti.

U Zagrebu 30. lipnja 2015.

Predsjednica vijeća
Ljiljana Karlovčan-Đurović, v.r.